

SZANUJ WYSIŁEK DRUKARZY I KOLPORTERÓW!
ODDAJ PISMO W PEWNE RĘCE. NIE NISZCZ.

BIULETYN

informacyjny

Rok IV

Warszawa, 25 czerwca 1942 r.

Nr. 25 (129)

C H Ł O P I

Cierpienia i klęski wrogiej okupacji w jednakowej mierze dotyczą miasta i wieś. Masowe mordy, łapanki niewolnika na roboty do Rzeszy, męki „miejskiego” Oświęcimia i „wiejskiej” Treblinki, poniewieranie godności ludzkiej, grabieże mienia, wysiedlania — i tyle innych zbrodni w jednakowej mierze godzi w ludność miasta i ludność wsi.

Wies jednak, niezależnie od klęsk, przechodzi przez przemiany najbardziej doniosłej natury, **przemiany wysoce dodatnie**, które niewątpliwie zaważą na losach naszego narodu.

Przemiany te są następujące:

1. **Wzrost poczucia narodowego** jest ogromny. Trzeba sobie zdać sprawę że w 1918 r. warstwa chłopska weszła do Rzeczypospolitej w znacznej swej liczbie i w wielu częściach kraju jako warstwa najmniej świadoma narodowo. Dwudziestolecie niepodległości polepszyło znacznie sytuację; szkoła polska, służba wojskowa oraz organizacje młodzieży wiejskiej — zrobiły tu bardzo wiele. Młode pokolenie chłopów czyniło szczególne postępy, jego wyrobienie obywatelskie stawało się imponujące. Ale to, co obserwujemy od 1939 r. — przerasta znacznie postęp pokojowy: **Niemcy okazali się niezrównanymi szerzycielami polskiego patriotyzmu i poczucia jedności narodowej** wśród chłopów. Terror niemiecki stał się doskonałą szkołą świadomości na-

rodowej. Ulokowanie się na wsi pewnej części inteligencji oraz przemieszanie ludności z różnych dzielnic Kraju — również w stopniu znacznym wzmogło narodową wspólnotę.

2. **Zanik poczucia małej wartości, wzrost poczucia godności i wartości własnej** — oto już nie przemiana ale prawdziwa rewolucja, jaka od paru lat wstrząsa wsią. Na tę doniosłą przemianę duchową składa się wiele czynników. I to, że wrzesień 1939 r. dowiódł, iż „ludzie miasta” — którzy mieli w swych rękach odpowiedzialność za losy państwa — na wielu odcinkach życia publicznego źle zdali egzamin. I to, że drobny rolnik jest dziś **jedynym** żywicielem miasta. I to, że **zdrowy, chłopski rozum** nie rzadko góruje nad kalkulacją wykształconych głów. I to, że praca chłopska nabrała nagle znaczenia i wielkiej ceny. Tak czy inaczej — wzrost poczucia godności i wartości własnej jest wśród chłopów ogromny. A czyż potrzeba wskazywać, że jedynie taka postawa duchowa może być tą dobrą glebą, na której wzrastać będzie zdrowy i mocny duch obywatelski?

3. **Wzrost dobrobytu wsi** — oto przemiana trzecia. Oczywiście, wiemy aż nadto dobrze, że ogromny odsetek bezrolnych i siedzących na zbyt drobnych gospodarstwach — cierpi podawnnemu nędze. Wiemy także, że ów „wzrost dobrobytu” jest nie żadnym wzrostem prawdziwym, lecz wypływa z porów-

nania ze straszliwą nędzą, jaka ogar-
nęła miasta. Ale mimo to wszystko —
stwierdzić należy, że jak każda wojna,
tak samo wojna obecna **poprawiła po-
łożenie rolników**. Pomimo straszliwego
rabunku kontyngentów — chłopom
lżej o gotówkę, łatwiej płaci się po-
datki, łatwiej o zarobek. Czyż trzeba
dodawać, że każde — bodaj skromne
nawet — oderwanie się od nędzy śta-
je się również tą dobrą glebą, na któ-
rej łatwiej krzewić się mogą wszelakie
wartości ludzkie i obywatelskie?

Ma się rozumieć — obok światła,
nie brak i cieni ogarniających war-
stwę chłopską. W sposób zastraszają-
cy szerzy się nikczemne donosiciel-
stwo; wyzysk i fatalny brak ofiarności
spotkać można aż nazbyt często. Ale
wszelkie te i inne nieprawości, krze-

wiące się każdej wojny wśród wszy-
stkich warstw społecznych, są znacznie
mniej ważne i doniosłe w skutkach niż
obserwowane przez nas przemiany do-
datnie.

Wojenne skrzywienia moralne wyle-
czą się szybko w zdrowej atmosferze
niepodległości i pokoju. Natomiast
ogromny dorobek narodowy, obywatel-
ski i ludzki chłopca stanie się już po
wsze czasy jego zdobyczą niezniszczal-
ną. Z otuchą i nadzieją obserwujemy
dzi wieś. Jesteśmy bowiem przekonani,
że w tej chwili dokonywuje się dla na-
rodu polskiego rzecz arcyważna:
**rozszerza się i krzepnie
fundament, na którym
tać będzie Rzeczpospo-
lita.**

Co jedzą Anglicy?

Redakcja „Biuletynu“ z pewnym nie-
pokojem drukuje ten artykuł: wygło-
dzone polskie żołądki gotowe są
wzniecić w nas falę uczuć nieprzyjaz-
nych dla Anglików. Dlatego też czyteln-
niku, niech uczuciami twemi kieruje
nie żołądek lecz **głowa**. Zważ, że
angielski sposób wojowania nigdy nie
lubił stawiać wszystkiego „na jedną
kartę”, zawsze ogromnie dbał o życie
żołnierza i starał się jaknajmniej żoł-
nierza angielskiego na straty narażać.
Angielski sposób wojowania liczy się
także ogromnie z obywatelem. Stara
się, aby ten **obywatel mógł wytrzymać
wojnę bodaj najdłuższą** i aby nie miał
żadnej zbędnej zachęty do czynienia
awantur wewnętrznych. A ponieważ
los zrządził, że przyszłość świata i Pol-
ski jest dziś głównie w rękach angiel-
skiego kierownictwa wojny — bądźmy
rozsądni: pozwólmy Anglikom wojo-
wać „po angielsku”. Ten sposób wojo-
wania znając oni najlepiej i, jak dotąd,
sposób ten nigdy jeszcze nie sprawił
im zawodu.

Jakżeż więc wygląda odżywianie
ludności cywilnej w Anglii? Wiadomo-
ści, które tu podamy, odnoszą się do
pierwszej połowy czerwca b.r., to zna-
czy do tego czasu, kiedy w Rzeszy
Niemieckiej na głowę dorosłego Niem-
ca przydział kartkowy wynosił 250 gr.

chleba dziennie i 300 gr. mięsa tygod-
niowo.

A więc — w Anglii nie wszystkie pro-
dukty żywnościowe są objęte syste-
mem kartkowym. Siedem grup żywno-
ści sprzedaje się **bez kartek, w dowol-
nych ilościach**, we wszystkich skle-
pach spożywczych, po cenach tylko
niewiele większych od przedwojen-
nych. Są to: **chleb, mąka, kartofle, ja-
rzyna, kakao, kawa i świeże owoce**.

Inne produkty są sprzedawane na
kartki. Przydział kartkowy **na tydzień
i na osobę** wynosi: **mięsa — 450 gr.,
boczkę wędzonego — 110 gr., masła —
170 gr., tłuszczu do gotowania — 170
gr., dżemu (dobry gatunek marmelady
na cukrze) — 115 gr., cukru — 225 gr.,
herbaty — 55 gr., jajko — 1**. Na kartki
wydawane jest także mleko — nieste-
ty, nie potrafimy podać jego ilość.
Dodać należy, że w zimie ilość tłusz-
czów i cukru ulega zwiększeniu.

Trzecią kategorię produktów stano-
wią „**produkty różne**”, wydawane na
punkty, tak jak w Niemczech materiały
tekstylnie. Miesięcznie każdy Anglik
ma przydzielone 24 punkty, na które
może nabywać takie rzeczy jak: kon-
serwy mięsne, konserwy rybne, kon-
serwy owocowe, wszelkie kasze, ryż,
sago, tapiokę, groch, fasolę itd. Oczy-
wiście — kupuje to, co mu najbardziej

odpowiada. Dla przykładu podamy, że np. na 6 punktów (przydział tygodniowy dla 1 człowieka) kupić można: puszkę konserw z lososia, 110 gr. sliwek suszonych i 110 gr. konserw mięsnych.

System kartkowy w Niemczech jest skomplikowany. Rozróżnia on około siedmiu kategorii odbiorców (dzieci do 3 lat, dzieci do 10 lat, pracujący ciężko, pracujący najciężej itd.). System kartkowy angielski jest znacznie prostszy: rozróżnia tylko dzieci i dorosłych. Sprawę ciężko pracujących rozwiązali Anglicy w ten sposób, że we wszystkich zakładach przemysłowych zorganizowano **kuchnie roboi-**

cze, wydające robotnikom dodatkowe posiłki, nie objęte systemem kartkowym.

Również restauracje w Anglii wydają posiłki **bez kartek**. Ograniczono tylko spis potraw, zakazując przyrządzania potraw luksusowych.

Na podstawie powyższych wiadomości stwierdzić można: ograniczenia żywnościowe w Anglii są niewielkie, odżywianie ludności — dobre. Porównanie z tym, co się na odcinku żywnościowym dzieje w Rzeszy Niemieckiej wypadła w sposób fatalnie dla Niemców niekrczystny. „Front wewnętrzny” w Anglii ma zapewnione warunki dla spokojnej i wyleżonej pracy.

ZAGRANICA

DZIAŁANIA WOJENNE

Na co czekają? Położenie na froncie niemiecko-sowieckim staje się zagadkowym. Od zakończenia słynnej bitwy charkowskiej mija czwarty tydzień, to znaczy aż nadto wiele czasu do przeprowadzenia odpowiednich przegrupowań. Tymczasem front wschodni na całej swej olbrzymiej długości jest jakby zamarły, o ile nie liczyć niewielkich lokalnych potyczek. Silne, gotowe do działań ofensywnych armje niemieckie, zdają się na coś czekać, tracąc bezcenny czas.

W jednym tylko punkcie frontu trwa ją najbardziej zaciekle walki: **Sewastopol**, oblegany od 125 dni, odpiera z bohaterką zaciekleścią nieustanne szturmami niemiecko-rumuńskie, trwające od 5 bm. Jest wątpliwym, czy twierdza ostoi się wobec straszego nacisku wroga, jest natomiast pewnym, że obrona jej przejdzie do historii.

Amerykanie weszli do walk w Europie. W tygodniu minionym po raz pierwszy amerykańskie siły powietrzne weszły do walk w Europie. Mianowicie amerykańskie „latające fortece”, startujące z lotnisk syryjskich, bombardowały rumuńskie rafinerje ropy, a w parę dni potem — zaatakowały flotę włoską, zagrażającą konwojom brytyjskim na

Morzu Śródziemnym. — Były to działania drobne, ale znaczenie ogólne tego faktu jest doniosłe.

Egipt zagrożony. Działania wojenne w Libji przybrały nieoczekiwane charakter dramatyczny. Po zajęciu przed dwoma tygodniami przez gen. Rommla fortu Bir Hakeim, dowództwo brytyjskie zdecydowało opuścić inne forty, otaczające wieńcem Tobruk i skupić się całkowicie na obronie samej twierdzy Tobruk. 18.VI załogi ufortyfikowanych oaz, bez nacisku wroga, opuściły El Adem, Sidi Rezek i Akromę, a także przedały się z otoczonej El Ghazali. Działania te były działaniami rozsądnymi, nie wzbudzającymi niepokoju. Jednak generał Rommel wykorzystał w sposób świetny okazję i „na warjata” pchnął z miejsca wszelkie rozporządzone siły na samą twierdzę. Zaskoczenie Brytyjczyków było zupełne. 21.VI wieczorem, po dwudniowych walkach, Tobruk został zdobyty. W ręce niemieckie wpadło 25,000 jeńców, wielkie zapasy sprzętu, broni i żywności — a co najważniejsze, jeden z najlepszych portów pobraża, który ogromnie ułatwi zaopatrzenie armji Rommla.

Nie znamy przyczyn tej fatalnej porażki. Być może na szali zawążyło to, że załogę twierdzy stanowili Południowoafrykańczycy, sprowadzeni tu na miejsce wycofanych Polaków, Australijczyków i Nowozelandczyków już obojętnych z niemieckimi sposobami walki? Może zaniedbano jakichś pod-

stawowych prac przygotowawczych do obłożenia? (nie ukończono zakładania pól minowych?).

Front w Afryce jest oczywiście frontem drugorzędnym i na bieg wojny nie wywiera wpływu decydującego. Ale moralnie upadek Tobruku jest porażką ciężką i niebezpieczną. Egipt, w sposób nagły, został zagrożony.

Równoległe z akcją na lądzie odbywała się u wybrzeży afrykańskich silna akcja lotnicza i floty morskiej „osi” przeciwko 2 konwojom brytyjskim, płynącym przez Morze Śródziemne. Brytyjczycy ponieśli pewne straty w konwojowanych statkach i w okrętach. Włochom zatopiono dwa krążowniki i dwa kontrtorpedowce oraz zadano poważne straty lotnicze.

Na oceanach. Dwie bitwy morskie japońsko-amerykańskie (na Morzu Koralowym oraz pod Midway), wykazały, że na oceanach nastąpiły znaczne przegrupowania sił. Niemal wszystkie ciężkie okręty amerykańskie zostały przerzucone z Atlantyku na Ocean Wielki. Tym sposobem flota amerykańska Oceanu Wielkiego stała się conajmniej równą flocie japońskiej, a nawet przewyższa ją nieco. Stąd zwycięstwa amerykańskie w obu wymienionych bitwach.

Innym zjawiskiem są wielkie straty w lotniskowcach, poniesione przez obu przeciwników. Straty te niewątpliwie odbiją się na taktyce najbliższych walk, gdyż są one nie do powetowania w ciągu dłuższego czasu. Również znaczne straty w tonażu handlowym, ponoszone zarówno przez Japonię jak i Amerykę zaciążyć mogą na działaniach wojennych. Obaj przeciwnicy czynią od paru miesięcy heroiczne wysiłki, aby przyspieszyć budowę swych statków handlowych. Oczywiście Japonia jest na tym odcinku w znacznie gorszym położeniu niż Ameryka. Z chwilą, gdy Stany Zjednoczone opadną plagę niemieckich łodzi podwodnych, działających u ich wybrzeży na Atlantyku, położenie Amerykanów na oceanach ulegnie natychmiast poprawie. Natomiast widoki na poprawę położenia japońskiego w tym dziale zależą wyłącznie od ogromnego zwiększenia produkcji floty handlowej, co będzie dla Japonii rzeczą niesłychanie

trudną. Ogromne zdobycze japońskie postawiły przed transportem japońskim niewykonalne niemal zadania, zaś anglosaskie łodzie podwodne starają się jak mogą zadania te pogorszyć. Brak tonażu handlowego — to główna przyczyna zahamowania ofensyw japońskich.

Różne wiadomości wojenne. Notujemy trzy naloty brytyjskie na Rzeszę. Bombardowano dwukrotnie port Emden i zachodnie Niemcy.

Japoński „ciem” na Aleutach nie został przez Amerykanów wyrwany. Japończycy ponieśli tu straty (1 krążownik, 1 kontrtorpedowiec, parę transportowców), ale mimo to trzymają w rękach obie wyspy — Attu i Kiska — oraz starają się na nich umocnić. Mgły i deszcze utrudniają operacje.

CHURCHILL W AMERYCE

Niespodziewana wiadomość o drugiej wizycie Churchilla podczas wojny w Ameryce wysuwa się na czoło wydażeń politycznych. Sądząc z towarzystwa w jakim premier Brytyjski udał się za ocean (Szef Sztabu Imperialnego Allen Brook), rozmowy jakie przeprowadził z Rooseveltem dotyczyły przede wszystkim współpracy wojsk lądowych obu mocarstw.

Problemem pierwszej wagi jest sprawa organizacji „drugiego frontu” w Europie. Nie należy się jednak spodziewać, że front ten powstanie już w najbliższych dniach. Wiedząc jakimi sposobami prowadzą Anglicy wojnę należy przypuszczać, że celem uniknięcia większych strat własnych, zechcą poczekać na dalsze osłabienie Niemców walkami na wschodzie oraz trudnościami wewnętrznymi. W chwili obecnej należy ten front na zachodzie Europy przygotować przez uzupełnianie zaopatrzenia, który szeroką falą płynie z Ameryki.

Dostawy te są jednak atakowane przez niemieckie łodzie podwodne, które zatapiają przedewszystkiem tankowce amerykańskie z naftą u południowo-wschodnich wybrzeży Stanów Zjednoczonych. Niemieckie sukcesy na tym odcinku spowodowane są tym, że Amerykanie nie są obcy z tym rodza-

jem walki morskiej, podczas gdy Anglicy już w poprzedniej wojnie poznali skuteczne sposoby zwalczania łodzi podwodnych. Dlatego też transporty w pobliżu Anglii idą o wiele bezpiecznie, aniżeli u wybrzeży amerykańskich.

To też oprócz spraw samego frontu w Europie Zachodniej rozmowy w Waszyngtonie dotyczyły sposobów walki z niemieckimi łodziami podwodnymi u brzegów Ameryki. Nie zapominajmy, że w poprzedniej wojnie właśnie Churchill był tym, który organizował ochronę transportów morskich.

ŚWIAT O TYM WIE

Dnia 9.VI. br. gen. Sikorski wygłosił przez radio przemówienie, w którym podał do wiadomości dane i fakty o zbrodniach i bestialstwie jakie Niemcy stosują w Polsce. Po omówieniu wywłaszczeń, wysiedleń, wyrzucania z warsztatów pracy, wygładzeń i zniszczenia doobku kulturalnego — gen. Sikorski przedstawił szeroko wzmoczenie terroru na ziemiach naszych od wiosny br. stwierdzając, że więzienia i wywożenia do obozów koncentracyjnych przybrały charakter masowy. Objęły one m.in. 1200 oficerów rezerwy, aresztowanych w jakiejś panicznej obawie przed powstaniem. Obawy te skłoniły władze niemieckie do uzbrojenia wszystkich cywilnych Niemców na terenie Gen., Gub., oraz dania im specjalnych instrukcyj zapewniania bezpieczeństwa bez względu na środki. Wobec oporu śląskich kolejarzy zastosowano publiczne wieszanie ich na szubienicy. Za zabójstwo jednego Niemca rozstrzelano setki Polaków w Warszawie i Lublinie. Mówca opisał także bestialstwa dokonywane na żydach, ich masowe mordy i zagładzanie w ghetto. Elementarnym pogwałceniem prawa jest branka 70.000 Polaków z Pomorza i 100.000 ze Śląska do służby wojskowej, oraz branka w Gubernii do służby pomocniczej. Przemówienie to zakończone było stwierdzeniem, że zasłużona kara za to wszystko Niemców nie minie, oraz a-

pelem do Polaków do dalszego wytrwania.

Okazało się, że gen. Sikorski przemówieniem swym tylko zagalął tę sprawę. Od tej daty codziennie w różnych językach świata radio angielskie mówi o szalejącym terrorze w Polsce. Prasa w wielu krajach (a szczególnie w Ameryce) pisze na ten temat tysiące artykułów.

Nazajutrz po łapance w Warszawie na Placu Napoleona, to znaczy dnia 17.VI. radio rozniosło o tym wiadomość, a w Izbie Gmin podczas długiej debaty na temat terroru w Polsce minister Eden na pytanie w jaki sposób rząd angielski zamierza zareagować na te bezprzykładne bestialstwa oświadczył, że zapłata za zbrodnie jest jednym z głównych celów tej wojny. Dzień później min. Atlee zastępca premiera był również zapytywany w Izbie Gmin na temat zbrodni niemieckich w Polsce i krajach okupowanych.

II Korpus Armii Polskiej na Bliskim Wschodzie pod dowództwem gen. Zająca został już uformowany. Składa się on z dwóch dywizyj. Jedna pod dowództwem gen. Kopuńskiego w Palestynie druga pod gen. Paszkiewiczem w Iranie. Liczy on 23.000 żołnierzy przybyłych z Rosji, oraz brygadę Karpacką. Dalsze dywizje są w trakcie organizacji.

RÓŻNE

— Polska Rada Narodowa na posiedzeniu dn. 16 bm. zaakceptowała politykę rządu polskiego w związku z podpisaniem sojuszu anglo-sowieckiego.

— Po rozmowach z Lavalem i po wizycie w Rzymie, hiszpański minister spraw zagranicznych Sunner udał się z hr. Ciano do Berlina.

— W Stanach Zjedn. wykonano w rekordowym czasie 48 dni statek handlowy 10,000 t.

— Na Węgrzech krąży pogłoski, rozpuszczane przez Niemców, że Polacy utworzyli legjon do walki z bolszewizmem.

KRAJ

Z LUBELSZCZYZNY. Sytuację panującą zwłaszcza we wschodnich i południowych powiatach tego województwa, określić można jako męczeństwo wsi polskiej. Stosunki w tych powiatach, wytworzone w wyniku działalności t.zw. „dywersantów sowieckich”, zmuszają wielu do opuszczenia stron rodzinnych i warsztatów rolnych. Bardziej przedsiębiorczy przenoszą się do miast, inni, zwłaszcza młodzież kryje się po lasach.

Wzmocnione w okresie wiosny oddziały „dywersyjne”, składające się przeważnie z uciekinierów z obozów jeńców rosyjskich, w nieznanym stopniu z ludzi dostarczonych z Rosji drogą powietrzną, — nie kwapią się do akcji bojowej. Cała akcja sprowadza się do rzadkich wypadków ostrzeliwania pojedynczych samochodów niemieckich, podpalenia drzewa na jednej ze stacji kolejowych pod Rejowcem, a głośny zamach na pociąg towarowy na stacji Kanie ograniczył się do zniszczenia kilku załadowanych wagonów. „Dywersanci” zdecydowanie unikają walki z Niemcami, oddając się z zamiłowaniem grabieży. Istotnym ich celem jest — jak to już dziś można stwierdzić na podstawie wielu tygodni doświadczeń — agitacja, mająca wpoić w ludność miejscową przeświadczenie, że Sowiety władają tymi ziemiami i że na nie wkrótce wkroczą. Kierownictwo sowieckiej „dywersji” stara się nie zauważyć, że cały ciężar roboty spada na ludność polską. Ostatnio działalność band przesunęła się już niemal pod sam Lublin.

Niemieckie próby oczyszczenia terenu dowiodły już w początkach wiosny, że i Niemcom brak ochoty do bezpośredniej akcji. Po kilku nieudanych wyprawach chwycili się prawdziwie krzyżackiego sposobu: zaczęli walczyć z bezbronną ludnością polską. Gdziekolwiek udało się im stwierdzić ślad bójki pobytu dywersantów, podejmowali represje, paląc wsie, rozstrzelując mieszkańców i używając wszelkich narzędzi terroru. Tak spalo-

no np. wsie Skierbiszów, Podwysokie, Orłów, Bończę, Rakopuły, Delatyn i wiele innych. Typowym przykładem niemieckiego postępowania jest wieś **Cyców** w powiecie lubelskim. Oddział niemiecki, stwierdziwszy obecność bandy „dywersyjnej”, otoczył las. Do lasu wjechał samochód pancerny, który oddał szereg strzałów. Mijały jednak godziny, a samochód nie powracał. Zarządzono koncentryczny atak na las, w czasie którego znaleziono spalony samochód pancerny ze zwęglonymi zwłokami, nie znaleziono jednak poza tym nikogo. Wobec tego Niemcy, po wyjściu z lasu, schwyłali na ślepo i rozstrzelali kilkuset chłopów z okolicznych wsi.

W wielu wypadkach rozstrzelano chłopów i z takich wsi, z których zgodnie z niemieckim zarządzeniem — napiętnęły doniesienia o pojawieniu się band.

Wieś lubelska znalazła się między młotem a kowadłem. Represje stosują również i dowódcy poszczególnych band, których „rozkazy” nie zostały spełnione przez chłopów. Dowódcy ci, z całą perfidią wykorzystują również fakt, że dwory, stanowiące obiekt większego zainteresowania gospodarczego Niemców są przez nich lepiej traktowane. Starają się podsyć antagonizm między wsią i dworem, nadając swej akcji charakter walki klasowej.

Wieś lubelska w objęciach niemieckiego okupanta i sowieckiego „sojusznika” przeżywa swe czarne dni.

Z ZIEM WSCHODNICH. Rządy policyjne na ziemiach wschodnich przybierają karykaturalne rozmiary. Obowiązuje tam nadal zarządzenie, na podstawie którego nie wolno bez zezwolenia wyjechać z miejsca zamieszkania na odległość większą niż 15 km. Zezwolenia na poruszanie się w obrębie gminy wydaje gmina, na dalszą podróż — starostwo, po przedłożeniu przyzwolenia Arbeitsamtu, które otrzymać mogą jedynie zatrudnieni. Na przejazd kolejką trzeba otrzymać pozwolenie komendantury kolejowej na „Ostland”, która posiada swój oddział w Wilnie. Schwytani w podróży bez odpowiednich zezwoleń są rozstrzeliwani.

Pociągów osobowych prawie że nie ma, a wagony osobowe przyczepiane są do pociągów towarowych.

Dłuższy pobyt w jakiegokolwiek miejscowości bez określonego celu i dokumentów stwierdzających potrzebę pobytu — jest niemożliwy, wobec wszechwładzy kontroli policyjnej. Trwają stałe branki na roboty do Niemiec i na Wschód. Szczególnie wiele osób wywieziono z Wilna.

Plaga sowieckiej dywersji — stosunkowo słaba na Wileńszczyźnie — silnie występuje na Polesiu. Siedliskiem dywersantów są m.in. lasy między Kabryniami a Pińskiem.

RÓŻNE. — Na terenie Polski Zachodniej nie ustają, trwające tam od po-

czątku okupacji niemieckiej mordy sądowe. Jak donosi „Ost. Beob.” z 7.VI sądy niemieckie skazały na śmierć: za szpiegostwo — Ant. Wolnika z Wolsztyna, oraz 8 osób z Brzeszcz, Oświęcimia i Trzebini za „nielegalne nabywanie lub przemyt produktów żywnościowych”.

— W Gołębiu (powiat Wąbrzeźno) zdarzył się wypadek poranienia policjanta niemieckiego przez chorego w czasie napadu szalu. „W odwet!” — niemieccy oprawcy powiesili 20 Polaków.

— Kolejami polskimi idą liczne transporty wojsk włoskich na Wschód.

WARSZAWA

LAPANKI. Tydzień sprawozdawczy przeżyła Warszawa pod znakiem łapanek i aresztowań ulicznych. W południowych godzinach dn. 16 bm. urządzili Niemcy wielką obławę na Placu Napoleona, na wzór niedawnej łapanki na Kercelaku. Ulicami ciągnącymi się w kierunku Placu, maszerowały ze śpiewem oddziały policji niemieckiej i SS, które niespodziewanie zamknęły wyloty ulic, zakładając tzw. „kocioł”. Zarówno plac jak i sąsiednie ulice roiły się od tajnych agentów, obserwujących ruchy publiczności. Zamkniętych w kotłę, uformowanych w szeregi, w liczbie około 2000 przeprowadzono na podwórze komendy policji na Krakowskim Przedmieściu, gdzie odbyła się selekcja zatrzymanych. Większość, legitymująca się dowodami pracy, została zwolniona. Kilkaset osób przewieziono na Skaryszewską, celem dalszej wysyłki do Niemiec. Około 100 osób przewieziono na Pawiak. Zwraca uwagę wszechstronność zamierzeń zbirów niemieckich oraz dokładne przygotowanie całej obławy (w komendzie policji legitymacje sprawdzane były z jakimiś listami posiadanyymi przez Niemców).

W dniach następnych powtórzyło się szereg mniejszych codziennych łapanek w różnych punktach miasta. Poza nimi, w ostatnich dniach, miały miejsce masowe legitymowania przechodniów, z rewizjami osobistymi przeprowadzanymi doraźnie po bramach.

W dalszym ciągu trwały obławy w okolicach Warszawy w pociągach kolejowych, zarówno na prawym jak i lewym brzegu Wisły.

Tydzień miniony wskazuje na wzmożoną ofensywę okupanta skierowaną przeciwko całemu społeczeństwu. Ma ona obezwładnić Naród polski, by w decydującym momencie nie mógł spełnić swych zadań.

RATUJMY DZIECI. Wyniszczenie narodu Polskiego przez obecną wojnę i świadomie prowadzoną w tym kierunku politykę okupanta będzie ogromne. Poza bezpośrednim terrorem, najbardziej bolesne szczyby czyny okupacja wśród dzieci, szczególnie wrażliwych na nędzne warunki życia codziennego. Mamy na myśli zwłaszcza dzieci w wielkich ośrodkach miejskich z Warszawą na czele, gdzie nędza poczyniła już największe spustoszenia.

Społeczeństwo nasze, silnie stępiate pod ciężarem codziennych przeżyć, zachowało jednak swą troskę o dzieci. Jak można stwierdzić rozwija się bardzo pomyślnie pomoc sąsiadka dla dzieci. Oblicza się, że w drodze pomocy sąsiedzkiej dożywią się w Warsza-

wie zgórą 2000 dzieci. Oczywiście, że liczba to jeszcze mała i niewystarczająca. Należy więc ją podnieść. Wezwania naszego nie kierujemy do tych, którym jest ciężko — ci bowiem nie potrzebują zachęty, dzielą się bez wezwań i apelów swym ciężko zapracowanym kęsem chleba. Jest wielu jeszcze takich, którym się powodzi nieźle lub zgola dobrze. Na tych ciąży obowiązek pomocy.

Więć również spieszy z pomocą dzieciom miast, jak się dowiadujemy, około tysiąca dzieci zostało wziętych ze stolicy na dożywianie przez chłopów i dwory.

RÓŻNE. — Jak się dowiadujemy egzekucja z dnia 28 maja odbyła się na

terenie majątku Łązy pod Magdalenką w pobliżu Warszawy. Egzekucja w czasie której mordery niemieccy zabili około 20 osób rozpoczęła się o 4 rano. Poprzedniego dnia Niemcy wykopali wspólne mogiły, które następnie zamaskowano młodymi brzoźkami. Miejsce stracenia w dn. 3.6. dalszych 50 osób nie jest dotychczas znane.

— Zachodzi obawa, że nadmiar personelu warszawskich tramwajów miejskich zostanie wywieziony na Wschód.

— W końcu maja Gestapo dokonało „likwidacji” swego żydowskiego oddziału w Ghetto warszawskim, złożonego wyłącznie z Żydów, t.zw. „trzy-nastki”. Zastrzeżono kilka osób z pośród wyrodnialców, sprzedających swych współbraci za nędzne srebrniki.

KWITUJEMY na „B.I.” odbiór kwoty 1.842 zł 50 gr.

Po 100 zł: R.S.P.; Artylerzysta. Po 91 zł: Rozliczenie. Po 55 zł: Leon. Po 50 zł: Jr. Wł. płaskie; ZJ; Gil; Pamięci Majki od córki; ELZ. Po 45 zł: Lilasek. Po 32 zł: Kiemlicze. Po 30 zł: Choinka; Żoliborz; „77”; Ałos. Po 25 zł: Wig; Na w. pol. „49”; AH. Po 22 zł: Steha. Po 20 zł: BB; Hucułka; Róża; PAL; Zawi; MM; KK; Wodniak; Habdank; Dzień imienin Jaśka—Matka; Alfons; Wiarus; Koń; SN; Stal; Zet-Zet; xx; Tadeusz M. Kg.; Dzień dobry. Po 16 zł: Za zielone. Po 15 zł: Jaksza; Zbiorowo; Wspólnicy. Po 12 zł: Łysy. Po 10 zł: Zagiel; Skarbowiec; JJ; Oleńka; Kubuś-maj; Marynarz; Zi H; N; Kość; Bojkot; Nieczuja; Staszek; MW; OZ; Mamusia; 3 Maj; Od Borsuków; Rzemieślnik Szczupak; Junior; Żbik; Skarżysko; Amer; Zenon; Działka; Salamanka; Promień; Inżynier; Witeś; Teka; Wum B; Orka; Jan M. Kg. Po 8 zł: Natura. Po 6 zł: Biuro. Po 5 zł: Szczęść Boże; Leon; Choinka; Bezi-miennie; J; Wuj; Marta N 1; Pagaj; Pilnik; SK; Etot; Comandos; Maleństwo; ZM; Mimoza I; M. Szpak; Polak; Eses; Pewny zwycięstwa; Boguś; Adaś; Serwacy; Bonifacy; SK; Kaz. Warszawski; Pecl; HZ; Ruda; Janina; Po 4 zł 50 gr: Marysienka. Po 4 zł: Zbiorowo; Pió-ro. Po 3 zł: SS; ZW; Wiecha; Fran; Drudo; Halina. Po 2 zł: Orły; ZS. Po 1 zł: F.

NA CELE SPECJALNE: Po 1.000 zł: Borsuk. Po 500 zł: Kryształ; Wolga; J. Bek. Po 200 zł: Winnica. Po 100 zł: Jaś WW. Po 40 zł: IX F. Po 30 zł: Dług. Po 22 zł: Edmund. Po 20 zł: Wędrowiec; bez; zamiast kwiatów Kazikowi. Po 10 zł: AP; „W”; „M”; Pamiętnik; Witek. Po 5 zł: Zuzanna; Szewc; Kot. Papier i kalka: od „Kar”.

SPROSTOWANIE: Opuszczono 11.VI. Po 10 zł: Sowa, Chłopiec, dziecka. Po 2 zł: X2, Szczygiełek. KK. 20 zł winno być KK 50 zł. Smoluch 30 zł winno być Czas II 30 zł.

*Czasy idą, czasy płyną...
Wzrojem kroczyl z bulną młną,
Dzinaj szkopi w przededniu kłapry
Pódobny do zmokłej szkapry.*